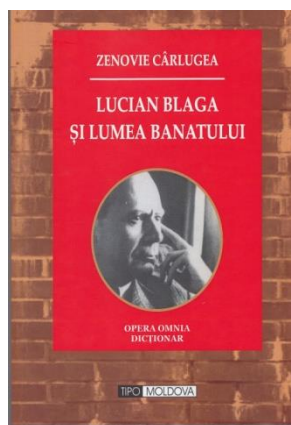

Zenovie Cârlegea, *Lucian Blaga și lumea Banatului*, Iași, Editura Tipo Moldova, 2018, 208 p.:

Cunoscut și apreciat de comunitatea științifică, istoric și criticul literar Zenovie Cârlegea ne propune, de data aceasta, un volum monografic dedicat relațiilor întreținute de Lucian Blaga cu intelectualitatea bănățeană, relații cultivate începând atât cu intrarea sa în ilustra familie a Bredicenilor, cât și cu șederea sa, temporară, în intervalul 1924-1926, la Lugoj. Volumul este cu atât mai valoros cu cât este publicat în anul centenarului Marii Uniri, evocând o serie de personalități implicate activ în mișcarea națională din Transilvania și Banat și în evenimentele care au culminat cu actul de la 1 Decembrie 1918.

Zenovie Cârlegea este unul dintre cei mai apreciați istorici și critici literari contemporani, membru al Uniunii Scriitorilor din România-filiala Craiova, membru și președinte (1990-2018) al Societății de Științe Filologice din România-filiala Târgu-Jiu, fondator și coordonator al revistei „Portal-Măiastra”, colaborator al unor publicații științifice și culturale („Familia”, „Ramuri”, „Orizont”, „Meridian”, „Columna”, „România literară”, „Arca”, „Reflex” etc.). După un strălucit doctorat dedicat dinamicii antinomiilor imagineare din opera blagiană, susținut în cadrul Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, sub îndrumarea profesorului Mircea Tomuș, Zenovie Cârlegea a publicat o serie de lucrări dedicate vieții, activității și operei poetului și filosofului născut la Lancrăm, dintre care amintim: *Lucian Blaga: solștițiul sânzienelor* (2010), *Lucian Blaga-între amintire și actualitate* (2011), *Lucian Blaga-sfârșit de secol, început de mileniu* (2012), *Lucian Blaga. Dicționar esențial-volum I și II* (2017, 2018). La toate acestea se poate adăuga și faptul că Zenovie Cârlegea este un apropiat al Festivalului Internațional „Lucian Blaga” de la Sebeș, al publicațiilor acestuia („Caietele Blaga” și „Pașii Profetului”) și al Casei Memoriale „Lucian Blaga” Lancrăm (căreia i-a donat o serie de manuscrise blagiene sau obiecte care au aparținut istoricului Ovidiu Drimba, ucenicul lui Lucian Blaga).

Din punct de vedere structural, volumul *Lucian Blaga și lumea Banatului* este împărțit în trei mari capitole („Lucian Blaga și lumea Banatului”, „Portrete de familie”, „Lucian Blaga în relație cu scriitori și oameni de cultură bănățeni”), precedate de o mică introducere și urmate de o addenda și lista lucrărilor consultate.

Primul capitol, „Lucian Blaga și lumea Banatului” (pp. 9-69), debutează cu un scurt istoric al urbei care, pentru doi ani de zile, a servit drept reședință familiei Lucian și Cornelia Blaga: Lugojul. Reședință de comitat (Caraș-Severin), sediu episcopal (Episcopia Greco-Catolică de Lugoj), leagăn al conviețuirii populației românești, germane, maghiare și sârbești, Lugojul a servit atât ca un refugiu, cât și ca un punct de relansare în cariera poetului și filosofului Lucian Blaga. Respins, inițial, de familia Bredicenilor (care își doreau pentru fiica lor un pretendent pe măsura statutului ei social), acceptat și adoptat în cele din urmă, Lucian Blaga a resimțit o puternică atracție față de oamenii, istoria, tradițiile și obiceiurile Banatului, care l-au inspirat și ajutat în „saltul decisiv” al vieții sale, după cum avea să mărturisească în schimbul epistolar cu soția sa. În anul 1926, cu sprijinul familiei Octavian și Veturia Goga, Lucian Blaga a reușit să obțină postul de atașat de presă la Varșovia, moment care a marcat sfârșitul celei mai prolifiche perioade atât din punct de vedere creator, cât și interrelațional. Cel de-al doilea capitol, „Portrete de familie” (pp. 73-112), ne înfățișează, prin intermediul biografiei, parcursul unei familii cu adânci rădăcini în zona Gorjului, strămutată la Lugoj în timpul domniei împărătesei Maria Terezia (1740-1780). Astfel, autorul ne prezintă parcursul avocatului și omului politic Coriolan Brediceanu (1849-1909), Corneliei Brediceanu, născută Rădulescu (1856-1951), avocatului, diplomatului și omului politic Caius Brediceanu (1879-1953), traducătoarei Olga Brediceanu-Fruma (1914-2013), compozitorului și folcloristului Tiberiu Brediceanu (1877-1968), muzicianului Mihai Brediceanu (1920-2005), Semproniei Brediceanu (1887-?) și, evident, Corneliei Brediceanu (1897-1983), toate acestea însoțite, într-o manieră fericită, de fotografii de epocă (parte cunoscute, parte mai puțin cunoscute). Ultimul capitol, „Lucian Blaga în relație cu scriitori și oameni de cultură bănățeni (pp. 115-179)”, ne prezintă diferitele contacte, prietenii, legături cărturărești, contractate de Lucian Blaga cu oamenii de cultură și artă din zona Banatului, legături care au dăinuit și după părăsirea Lugojului: Ion Grigore (1887-1951), Laura Vlad (1877-1956), Georges Fernand Dionne (1898-1974), Romulus Ladea (1901-1970), Aura Buzescu (1894-1992), Nichifor Mihuță (1927-1982), Filaret Barbu (1903-1984), Constantin Daicoviciu (1898-1973), Ivan Deneș (1928-2011), Andreas Alois Lillin (1915-1985), Constantin Ursulescu (1906-1988), Deliu Petroiu (1922-2008), Eugen Todoran (1918-1997), Traian Liviu Birăescu (1924-1998), Alexandru Jebeleanu (1923-1996), Anișoara Odeanu (1912-1972), Pavel P. Bellu (1920-1988), Toma George Maiorescu (1928).

În completarea celor prezentate, sub forma unei addenda, autorul reproduce trei fragmente din opera blagiană dedicată Banatului și oamenilor săi: „Barocul etnografiei românești” (publicat în paginile revistei „Banatul”/1926), „Aurel C. Popovici” (publicat în paginile revistei „Banatul”/1926) și „Păpuși etnografice” (publicat în paginile revistei „Cuvântul”/1924).

În mod absolut firesc, ne-am fi așteptat ca cele trei capitole ale lucrării să fie însoțite de câteva reflecții finale, rezumative, autorul văduvindu-ne de aceste rânduri (cel mai probabil din dorința de a-i lăsa lectorului acest privilegiu). De asemenea, remarcăm aparatul critic greoi, de mult abandonat de comunitatea științifică, precum și lipsa indicilor de nume și localități, instrumente de lucru absolut necesare unei astfel de lucrări de specialitate.

Făcând abstracție de aceste mici observații, lucrarea *Lucian Blaga și lumea Banatului* reprezintă o veritabilă contribuție atât în domeniul istoriei (prin abordările prosopografice ale intelectualității bănățene), cât și în domeniul istoriei și criticii literare, ce merită a fi recomandată publicului cititor, îndeosebi tinerilor elevi și studenți pentru care „experiența bănățeană” a lui Lucian Blaga ar putea reprezenta un posibil model de urmat.

Mihai-Octavian GROZA

Tatiana Niculescu, *Tăierea fecioarelor*, București, Editura Humanitas, 2018, 230 p.:

Volumul de față apare sub egida editurii Humanitas și reprezintă o revizuire a romanului *În Țara lui Dumnezeu*, pe care autoarea l-a publicat în anul 2012. Cele patruzeci și una de bucăți mărunte, precum piesele unui puzzle, poartă, pe rând, numele personajelor, alcătuind un întreg, un roman despre fete, care gravitează în jurul micuței Hani. Povestea femeilor de pe tărâmul african, este asemenea unui călâu, a cărui osândă o resimți pe tot parcursul lecturii. Avem de-a face cu o reconstituire, deoarece această scriere, este produsul călătoriei autoarei în Africa, ceea ce conferă veridicitate textului.

